

# Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 35.

Vydána dne 27. prosince 1956

Cena Kčs 1,80.

OBSAH:

67. Zákon o hospodaření s byty.

## 67. Zákon

ze dne 20. prosince 1956

o hospodaření s byty.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

### § 1.

Zdravé bydlení je jednou ze životních podmínek každého jednotlivce a tím i základní složkou životní úrovně obyvatelstva měst i venkova. Soustavné zvyšování této úrovně je trvalým úkolem lidově demokratického státu. Národní výbory pečují proto mimo jiné též o spravedlivé rozdělení bytového prostoru mezi občany. Za tím účelem jejich výkonné orgány přidělují byty, dávají přivolení k jejich směnám a podnájmům, vydávají příkazy k vyklizení bytů a rozhodují, mají-li se byty sloučit nebo mají-li se jich užívat k jiným účelům než k bydlení.

### ČÁST PRVNÍ.

#### PŘEHLED O BYTOVÉM PROSTORU.

### § 2.

#### Ohlašovací povinnost.

(1) Vlastníci domů a uživatelé bytů jsou povinni hlásit výkonnému orgánu národního výboru skutečnosti, jichž potřebuje k tomu,

aby mohl hospodařit s byty podle tohoto zákona; jsou také povinni podat výkonnému orgánu národního výboru potřebná vysvětlení.

(2) Skutečnosti, jež se týkají vojenských bytů, hlásí se též náčelníku posádky (dále jen „náčelník“).

### ČÁST DRUHÁ.

#### ROZDĚLENÍ BYTOVÉHO PROSTORU.

#### ODDÍL 1.

#### SEZNAMY A POŘADNÍKY.

#### Článek 1.

#### Seznamy uchazečů.

### § 3.

#### Místní seznamy.

(1) Výkonný orgán místního národního výboru vede v každé obci seznam osob, které nemají v obci vlastního bytu nebo v ní bydlí ve vlastním bytě, který je zdravotně závadný nebo zdravotně nevhodný nebo jež musí vyklidit, poněvadž vlastník domu má proti nim exekuční titul k jeho vyklizení, a ucházejí se v obci o byt (dále jen „uchazeči“).

(2) V obcích, jež mají více než 5.000 obyvatel nebo jsou sídlem okresního národního výboru anebo které určí rada okresního národního výboru, zapíše výkonný orgán místního národního výboru do seznamu uchazeče, kteří nemají v obci vlastního bytu, jen tehdy, jestliže v obci trvale pracují.

## § 4.

**Seznamy zaměstnanců organizací.**

Rozpočtové, hospodářské a jiné organizace socialistického sektoru (dále jen „organizace“), které mají podnikové byty, vedou pro každou obec, v níž jsou tyto byty, seznam uchazečů, kteří jsou jejich zaměstnanci a v obci trvale pracují.

## § 5.

**Seznamy vojáků z povolání a příslušníků ministerstva vnitra.**

(1) Náčelníci vedou pro každou obec, v níž jsou vojenské byty, seznam uchazečů, kteří jsou vojáky z povolání nebo občanskými zaměstnanci vojenské správy a vykonávají v obci službu nebo v ní trvale pracují.

(2) Krajské správy ministerstva vnitra a jiné orgány tohoto ministerstva na roveň jim postavené (dále jen „krajské správy“) vedou pro každou obec, v níž jsou byty ministerstva vnitra, seznam uchazečů, kteří jsou příslušníky ozbrojených složek ministerstva vnitra (dále jen „příslušníci ministerstva vnitra“) a vykonávají v obci službu.

## § 6.

**Seznamy družstevníků.**

(1) Lidová bytová družstva (dále jen „družstva“), jež mají družstevní byty, vedou pro každou obec, v níž jsou tyto byty, seznam uchazečů, kteří jsou členy družstva.

(2) V obcích uvedených v § 3 odst. 2 запиše družstvo do seznamu uchazeče, kteří nemají v obci vlastní byt, jen tehdy, jestliže jsou členy družstva a v obci trvale pracují.

**Společná ustanovení o seznamech.**

## § 7.

Uchazeči, kteří bydlí v obci ve vlastním bytě, jež musí vyklidit, poněvadž vlastník domu má proti nim exekuční titul k jeho vyklizení, zapíší se do seznamu i na žádost vy-máhajícího vlastníka domu.

## § 8.

(1) Uchazeč může být v obci zapsán toliko do jediného seznamu.

(2) Jsou-li uchazeči manželé, zapíše se do seznamu pouze jeden z nich.

## Článek 2.

## Pořadníky.

## Místní pořadníky.

## § 9.

(1) V obcích uvedených v § 3 odst. 2, jakož i v jiných obcích, kde je v místním seznamu zapsáno více než 50 uchazečů, vede výkonný orgán místního národního výboru vedle tohoto seznamu zvláštní pořadník.

(2) Výkonný orgán místního národního výboru zapíše do místního pořadníku uchazeče zapsané do místního seznamu, kteří podle naléhavosti bytové potřeby a se zřetelem na význam své práce přicházejí v nejbližším časovém údobí v úvahu pro přidělení bytu, a zároveň podle těchto skutečností určí pro každého uchazeče zapsaného do pořadníku jeho pořadí.

(3) Mají-li se v časovém údobí, na něž se sestavuje pořadník, přidělovat též vyhrazené byty (§ 82), zapíše výkonný orgán místního národního výboru do zvláštní skupiny v pořadníku uchazeče zapsané do místního seznamu, kteří podle povahy své práce a se zřetelem na naléhavost bytové potřeby přicházejí v úvahu pro přidělení těchto bytů, a zároveň pro každého uchazeče zapsaného do této skupiny určí podle povahy jeho práce jeho pořadí.

## § 10.

Uchazeči zapsaní do místního seznamu, kteří nebyli zapsaní do místního pořadníku, mohou proti tomu podat výkonnému orgánu místního národního výboru rozklad, o němž tento výkonný orgán rozhodne do 30 dnů. Z rozhodnutí, kterým výkonný orgán místního národního výboru určil pořadí uchazečů zapsaných do pořadníku, nelze se však odvolat.

**Pořadníky zaměstnanců organizací, vojáků z povolání, příslušníků ministerstva vnitra a družstevníků.**

**§ 11.**

Je-li v seznamu zaměstnanců organizace, v seznamu vojáků z povolání, v seznamu příslušníků ministerstva vnitra nebo v seznamu družstevníků zapsáno více než 50 uchazečů, vede organizace, náčelník, krajská správa nebo družstvo vedle seznamu zvláštní pořadník.

**§ 12.**

(1) Organizace запиše v dohodě se závodním výborem odborového svazu do pořadníku zaměstnanců organizace uchazeče zapsané do seznamu (§ 4), kteří podle významu své práce a se zřetelem na naléhavost bytové potřeby přicházejí v nejbližším časovém údobí v úvahu pro přidělení bytu, a zároveň podle těchto skutečností určí pro každého uchazeče zapsaného do pořadníku jeho pořadí.

(2) Za obdobných podmínek запиše náčelník nebo krajská správa do pořadníku vojáků z povolání nebo do pořadníku příslušníků ministerstva vnitra uchazeče zapsané do seznamu (§ 5 odst. 1 nebo 2) a zároveň podle těchto skutečností určí pro každého uchazeče zapsaného do pořadníku jeho pořadí.

(3) Družstvo запиše do pořadníku družstevníků uchazeče zapsané do seznamu (§ 6), kteří podle naléhavosti bytové potřeby a se zřetelem na význam své práce přicházejí v nejbližším časovém údobí v úvahu pro přidělení bytu, a zároveň podle těchto skutečností určí pro každého uchazeče zapsaného do pořadníku jeho pořadí.

**§ 13.**

**Schvalování pořadníků.**

(1) Uchazečům zapsaným do pořadníku zaměstnanců organizace nebo do pořadníku družstevníků lze přidělit podnikový nebo družstevní byt jen tehdy, jestliže výkonný orgán místního národního výboru schválil pořadník.

(2) O žádosti organizace nebo družstva za schválení pořadníku rozhodne výkonný orgán místního národního výboru do 30 dnů poté, kdy mu pořadník byl předložen. Nerozhodne-li v této lhůtě, má se za to, že pořadník schválil.

(3) Z rozhodnutí výkonného orgánu místního národního výboru o žádosti za schválení pořadníku může se odvolat jen organizace nebo družstvo.

**§ 14.**

**Obecné ustanovení o pořadnících.**

Kde se v tomto zákoně mluví o pořadnících, rozumí se tím v případech, kde výkonný orgán místního národního výboru, organizace, náčelník, krajská správa nebo družstvo nejsou povinny vést pořadník, seznam uchazečů (§§ 3 až 6).

**Článek 3.**

**Společná ustanovení o seznamech a pořadnících.**

**§ 15.**

(1) Místní seznamy i místní pořadníky jsou veřejné a každý si je může prohlédnout.

(2) Organizace i družstvo musí každému svému zaměstnanci nebo členu dovolit, aby si prohlédl seznam a pořadník zaměstnanců organizace nebo seznam a pořadník družstevníků.

(3) Rovněž každý voják z povolání i občanský zaměstnanec vojenské správy může si prohlédnout seznam a pořadník vojáků z povolání. To platí též o příslušnících ministerstva vnitra v činné službě, pokud jde o seznam a pořadník příslušníků ministerstva vnitra.

**ODDÍL 2.**

**PŘIDĚLOVÁNÍ BYTŮ.**

**Příslušnost.**

**§ 16.**

Výkonné orgány místních národních výborů přidělují byty osobám, jež se o ně ucházejí, jakož i náhradní byty osobám, které jsou povinny vyklidit byt na příkaz k vyklizení (§ 42 odst. 1) nebo proto, že proti nim má vlastník domu exekuční titul k vyklizení bytu.

## § 17.

(1) Výkonný orgán místního národního výboru přiděluje byty ve svém obvodu.

(2) Náhradní byty přiděluje výkoný orgán místního národního výboru, v jehož obvodu je byt, který má být vyklizen. Je-li náhradní byt v jiné obci, přiděluje jej výkoný orgán místního národního výboru, v jehož obvodu je byt, který má být vyklizen, v dohodě s výkoným orgánem místního národního výboru, v jehož obvodu je byt náhradní.

**Způsob přidělování bytů.**

## § 18.

(1) Výkoný orgán místního národního výboru přiděluje byty uchazečům zapsaným do pořadníků, a to podle pořadí uchazečů, přihlížející však zároveň k tomu, aby byt byl počtem i rozměry obytných místností vzhledem k počtu příslušníků uchazečovy domácnosti i vzhledem k místním poměrům přiměřený uchazečově bytové potřebě. Za těchto podmínek přiděluje výkoný orgán místního národního výboru vyhrazené byty (§ 82) uchazečům zapsaným do zvláštní skupiny místního pořadníku.

(2) Osobám, jež nejsou zapsány do pořadníku, lze přidělit byt jen tehdy, jde-li o osoby, které jsou povinny vyklidit byt na příkaz k vyklizení (§ 42 odst. 1) nebo na příkaz stavebního úřadu nebo které byly připraveny o byt živelní pohromou, anebo jde-li o osoby, jimž nutno přidělit byt ve státním zájmu.

## § 19.

(1) Podnikové byty, byty ministerstva vnitra a družstevní byty přiděluje výkoný orgán místního národního výboru na návrh organizace, krajské správy nebo družstva.

(2) Výkoný orgán místního národního výboru byt přidělí, jestliže mu organizace, krajská správa nebo družstvo nejpozději do 30 dnů po vzniku ohlašovací povinnosti (§ 2 odst. 1) navrhne uchazeče, jemuž lze za podmínek § 18 byt přidělit.

(3) Nenavrhne-li organizace, krajská správa nebo družstvo takového uchazeče do stanovené lhůty, může výkoný orgán místního národního výboru přidělit byt uchazeči zapsanému do místního pořadníku, a to především zaměstnanci organizace, příslušníku ministerstva vnitra nebo členu družstva.

**Právní důsledky přidělení bytu.**

## § 20.

(1) Vlastník domu může se z rozhodnutí výkoného orgánu místního národního výboru o přidělení bytu odvolat jen tehdy, týká-li se rozhodnutí podnikového bytu, bytu ministerstva vnitra nebo družstevního bytu.

(2) Osoba, jíž byl byt přidělen, může se z takového rozhodnutí odvolat jen tehdy, jde-li o přidělení náhradního bytu.

## § 21.

(1) Rozhodnutím výkoného orgánu místního národního výboru o přidělení bytu vzniká mezi osobou, jíž byl byt přidělen, a vlastníkem domu nájemní poměr.

(2) Nájemní poměr vzniká dnem, kdy se rozhodnutí výkoného orgánu místního národního výboru o přidělení bytu stalo vykonatelným, je-li byt v té době již vyklizen, jinak dnem jeho vyklizení.

(3) Jde-li o jiný byt než náhradní, nájemní poměr nevznikne, jestliže uchazeč, jemuž byl byt přidělen, ohlásí výkonému orgánu místního národního výboru do 3 dnů poté, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí o přidělení bytu, že byt nepřijímá.

## § 22.

Nedojde-li mezi nájemníkem, jemuž byl byt přidělen, a vlastníkem domu k dohodě o nájmu a vedlejších platech spojených s užíváním bytu, rozhodne o nich výkoný orgán okresního národního výboru.

## § 23.

**Zrušení nájemního poměru a nové přidělení bytu.**

Jestliže se nájemník do 15 dnů po vzniku nájemního poměru bez vážných důvodů ne-

nastěhuje do přiděleného bytu ani do téže lhůty nezačne s jeho úpravou, prohlásí výkonný orgán místního národního výboru nájemní poměr za zrušený a přidělí byt jinému uchazeči (§§ 18 a 19).

#### § 24.

##### Seznamy přidělených bytů.

(1) Výkonné orgány místních národních výborů vedou seznamy bytů, které přidělily uchazečům zapsaným do místního pořadníku nebo jako náhradní byty osobám, které nebyly zapsány do pořadníku; v seznamu musí být odděleně vyznačeny vyhrazené byty (§ 82).

(2) Organisations, krajské správy a družstva vedou seznamy podnikových bytů, bytů ministerstva vnitra a družstevních bytů, které výkonný orgán místního národního výboru přidělil na jejich návrh.

(3) O seznamech přidělených bytů platí obdobně ustanovení § 15.

##### Odpovědnost za včasné přidělení bytů.

#### § 25.

(1) Výkonný orgán místního národního výboru je povinen přidělit byt, u něhož mu přísluší přidělovací právo, do 15 dnů.

(2) Tato lhůta se počítá

1. u bytu, který je jeho uživatel povinen vyklidit na příkaz k vyklizení (§ 42 odst. 1) nebo u něhož byl prohlášen nájemní poměr za zrušený (§ 23), ode dne, kdy se příkaz k vyklizení nebo rozhodnutí o zrušení nájemního poměru staly vykonatelnými;

2. u bytu, u něhož výkonný orgán místního národního výboru provádí stavební změny a práce podle § 68 odst. 1 a 2, od dokončení těchto prací;

3. u podnikových bytů, bytů ministerstva vnitra a družstevních bytů ode dne, kdy organisations, krajská správa nebo družstvo navrhly výkonnému orgánu místního národního výboru uchazeče, jemuž lze za podmínek § 18 přidělit byt, nebo jde-li o přidělení bytu uchazeči podle § 19 odst. 3, od uplynutí 30denní lhůty stanovené v § 19 odst. 2, po případě ode dne,

kdy se stalo vykonatelným rozhodnutí výkonného orgánu místního národního výboru, jestliže tento orgán nevyhověl návrhu organisations, krajské správy nebo družstva;

4. u ostatních bytů od jejich ohlášení.

(3) Přidělil-li výkonný orgán místního národního výboru byt ve stanovené lhůtě a ohlásil-li mu včas uchazeč, jemuž byl byt přidělen, že byt nepřijímá, běží pro přidělení bytu nová 15denní lhůta od tohoto ohlášení.

#### § 26.

Nesplní-li výkonný orgán místního národního výboru tuto povinnost, odpovídá stát (místní národní výbor) vlastníku domu za škodu, jež mu vzešla z toho, že byt zůstal po vyklizení nepronajat.

#### § 27.

##### Byty vyňaté z přidělovacího práva.

(1) Přidělovací právo výkonného orgánu místního národního výboru se nevztahuje

1. na byt v rodinném domku, prohlásí-li vlastník domku výkonnému orgánu místního národního výboru zároveň s ohlášením bytu nebo do 8 dnů poté, kdy se stal vykonatelným příkaz k vyklizení, že se ve lhůtě stanovené prováděcími předpisy do bytu nastěhuje nebo že v téže lhůtě v něm ubytuje své ženaté (vdané) dítě nebo, nejde-li o obec uvedenou v § 3 odst. 2 své rodiče;

2. na vojenské byty;

3. na domovnícké byty;

4. při prvním pronájmu na byty v domech družstva, vystavěných po 1. lednu 1957.

(2) Výkonný orgán krajského národního výboru může z vážných důvodů vyjmout z přidělovacího práva výkonného orgánu místního národního výboru byty v domech družstva, vystavěných po 1. lednu 1957, i při jejich dalších pronájmech.

##### Přidělování vojenských bytů.

#### § 28.

Vojenské byty přiděluje náčelník se souhlasem výkonného orgánu místního národního

výboru. Výkonný orgán místního národního výboru neodepře souhlas, přiděluje-li se byt za podmínek § 18.

#### § 29.

(1) Z rozhodnutí náčelníka o přidělení vojenského bytu nemůže se vlastník domu odvolat. Jinak platí o právních důsledcích přidělení vojenských bytů přiměřeně ustanovení § 20 odst. 2 a §§ 21 a 22.

(2) Rovněž ustanovení §§ 23, 25 a 26 se přiměřeně vztahují i na vojenské byty.

#### § 30.

Náčelníci vedou seznamy vojenských bytů, jež přidělili. O těchto seznamech platí obdobně ustanovení § 15 odst. 3.

#### § 31.

##### Domovnické byty.

(1) Jestliže domovnické práce neobstarává v domě dosud domovník, může vlastník domu pověřit výkonem těchto prací domovníka jen tehdy, uzná-li to za nutné výkoný orgán místního národního výboru, jemuž podle zvláštních předpisů přísluší dozor na hospodaření s bytovým majetkem.

(2) Výkoný orgán okresního národního výboru může dát souhlas ke sjednání pracovního poměru domovnického toliko po vyjádření výkoného orgánu místního národního výboru.

### ODDÍL 3.

#### SMĚNY BYTŮ.

##### Přivolení výkoného orgánu místního národního výboru.

#### § 32.

(1) Směnit byty je dovoleno toliko s přivolením výkoného orgánu místního národního výboru.

(2) Předmětem směny ve smyslu tohoto ustanovení může být též pronajatá část bytu vlastníka rodinného domku.

(3) Výkoný orgán místního národního výboru dá přivolení ke směně, dosáhne-li se jí účelnějšího využití bytového prostoru.

#### § 33.

Přivolení výkoného orgánu místního národního výboru se nevyžaduje ke směnám vojenských bytů a bytů ministerstva vnitra. Je ho však potřebí, je-li takovým bytem toliko jeden z bytů, jež mají být vyměněny.

#### § 34.

##### Souhlas vlastníka domu.

Souhlasu vlastníka domu je potřebí ke směnám podnikových bytů, bytů ministerstva vnitra a družstevních bytů, jakož i ke směně pronajaté části bytu vlastníka rodinného domku (§ 32 odst. 2).

##### Právní důsledky přivolení ke směně.

#### § 35.

Vlastník domu může se z rozhodnutí výkoného orgánu místního národního výboru o přivolení ke směně odvolat jen tehdy, vyžaduje-li se ke směně jeho souhlasu.

#### § 36.

(1) Rozhodnutím výkoného orgánu místního národního výboru, jímž bylo dáno přivolení ke směně, vznikají mezi uživateli bytů, kteří se na směně dohodli, a vlastníky domů nájemní poměry. Týmž dnem končí dosavadní právní poměry co do užívání těchto bytů.

(2) Nájemní poměry vznikají dnem, kdy se rozhodnutí výkoného orgánu místního národního výboru o přivolení ke směně stalo vykonatelným. Ustanovení § 22 platí obdobně.

#### § 37.

##### Neplatnost přivolení ke směně.

Jestliže si uživatelé bytů, kteří se dohodli na směně, skutečně bez vážných důvodů nevymění byty do lhůty, kterou stanoví výkoný orgán místního národního výboru v rozhodnutí o přivolení ke směně, má se za to, že přivolení nebylo dáno.

#### § 38.

##### Zrušení nájemních smluv.

(1) Zjistí-li dodatečně výkoný orgán místního národního výboru, že směna byla sjed-

nána ze zjištěných důvodů nebo jen na oko, aby se zastřelo obehití ustanovení tohoto zákona, může výkonný orgán místního národního výboru prohlásit do 6 měsíců po vzniku nových nájemních poměrů (§ 36) nájemní smlouvy o vyměněných bytech za zrušené.

(2) Lhůta 6 měsíců je zachována, zahájil-li v ní výkonný orgán místního národního výboru řízení.

#### § 39.

#### Směny vojenských bytů.

(1) Ke směně vojenských bytů je potřebí přivolení náčelníka. Nevyžaduje se však souhlasu vlastníka domu.

(2) O právních důsledcích přivolení ke směně vojenských bytů platí obdobně ustanovení §§ 35 a 36. Rovněž ustanovení §§ 37 a 38 vztahuje se přiměřeně i na směny vojenských bytů.

### ODDÍL 4.

#### PODŇAJMY BYTŮ.

#### § 40.

#### Přivolení výkonného orgánu místního národního výboru.

(1) Uživatel bytu může dát svůj byt zcela nebo zčásti do podnájmu nebo v obdobné užívání (dále jen „podnájem“) toliko s přivolením výkonného orgánu místního národního výboru. Podnájemem v tomto smyslu však není, přijme-li uživatel do bytu příslušníky své rodiny nebo svého zete (snachu).

(2) Výkonný orgán místního národního výboru nemůže odepřít přivolení k podnájmu

1. dává-li zaměstnanec organizace, který byl služebně vyslán do ciziny, do podnájmu celý byt jinému zaměstnanci téže organizace a zaváže-li se organizace podnájemníkovi, že ho po zrušení podnájemní smlouvy zapíše do pořadníku zaměstnanců organizace, nebo dává-li do podnájmu celý byt osoba, která odešla na brigádu nebo sjednala v jiné obci pracovní smlouvu s časově omezeným závazkem;

2. dává-li uživatel část svého bytu do podnájmu uchazeči zapsanému do pořadníku (§§ 9 a 11).

(3) Ustanovení předchozích odstavců se nevztahují na vojenské byty.

#### § 41.

#### Podnájem vojenských bytů.

K podnájmu vojenských bytů nebo jejich částí je potřebí přivolení náčelníka.

### ODDÍL 5.

#### UVOLŇOVÁNÍ BYTŮ.

#### Článek 1.

Obečná ustanovení o příkazech k vyklizení.

#### § 42.

#### Příkazy k vyklizení.

(1) Výkonný orgán místního národního výboru může vydat za podmínek stanovených v §§ 49 až 58 uživateli bytu příkaz, aby jej do stanovené lhůty vyklidil (dále jen „příkaz k vyklizení“).

(2) Užívá-li se bytu na podkladě smluvního poměru s vlastníkem domu, prohlásí výkonný orgán místního národního výboru v příkazu k vyklizení též nájemní nebo jinou smlouvu o užívání bytu za zrušenou.

#### Vykonatelnost příkazů k vyklizení.

#### § 43.

(1) Uživatel bytu může se z rozhodnutí výkonného orgánu místního národního výboru, kterým se vydává příkaz k vyklizení, odvolat do 15 dnů. Vlastník domu se však může odvolat jen tehdy, týká-li se příkaz podnikového bytu, vojenského bytu, bytu ministerstva vnitra nebo družstevního bytu.

(2) Odvolání z příkazu k vyklizení nelze v žádném případě odejmout odkladný účinek.

(3) Příkaz k vyklizení je vykonatelný jen tehdy, potvrdil-li jej lidový soud. Soud potvrdí příkaz, je-li vydán v souhlase se zákonem; jinak jej zruší.

(4) O návrzích na potvrzení příkazů k vyklizení rozhoduje soud, v jehož obvodu je sídlo místního národního výboru, jehož výkonný orgán vydal příkaz.

#### § 44.

(1) Soud rozhodne o návrhu po ústním jednání usnesením do 3 týdnů poté, kdy mu došly spisy výkonného orgánu místního národního výboru, který vydal příkaz. Je-li však ke společlivému rozhodnutí soudu potřebí, aby řízení, provedené výkonným orgánem místního národního výboru, bylo doplněno, počítá se lhůta ode dne, kdy soudu došly spisy o doplněném řízení.

(2) Účastníkem řízení je uživatel bytu, proti němuž směřuje příkaz k vyklizení, a vlastník domu. O řízení vyrozumí soud též výkonný orgán místního národního výboru, který vydal příkaz k vyklizení.

(3) Pokud není stanoveno jinak, platí pro řízení před soudy ustanovení první části občanského soudního řádu; neplatí však ustanovení §§ 129 až 131. Proti usnesení soudu není přípustný řádný opravný prostředek.

#### § 45.

Ustanovení § 43 odst. 2 až 4 a § 44 se nevztahují na příkazy k vyklizení bytu, do něhož se osoba nastěhovala svémocně.

### Právní důsledky příkazů k vyklizení.

#### § 46.

Uživatel bytu je povinen na příkaz k vyklizení jej vyklidit do stanovené lhůty, která nesmí být u bytů získaných protiprávně (§ 57 odst. 1) kratší než 3 dny, v ostatních případech pak kratší než 15 dnů.

#### § 47.

(1) Lhůta k vyklizení se počítá ode dne, kdy se příkaz k vyklizení, jakož i přidělení náhradního bytu staly vykonatelnými, byl-li přidělený náhradní byt v té době již vyklizen, jinak ode dne jeho vyklizení. Nemusí-li být uživateli bytu přidělen náhradní byt (§ 61), počítá se lhůta k vyklizení ode dne, kdy se příkaz k vyklizení stal vykonatelným.

(2) Lhůta k vyklizení bytu se prodlužuje o dobu nutnou k úpravě náhradního bytu.

#### § 48.

S uživatelem bytu jsou na příkaz k vyklizení povinni se vystěhovat i příslušníci jeho domácnosti, jakož i jiné osoby, které bydlí v bytě vedle uživatele bytu a příslušníků jeho domácnosti.

### Článek 2.

#### Důvody pro vydání příkazu k vyklizení.

#### § 49.

#### Byt, jehož se neužívá nebo užívá občas.

Výkonný orgán místního národního výboru může vydat příkaz k vyklizení bytu, v němž jeho uživatel, který nemá jiného bytu, bez vážných důvodů nebydlí nebo bydlí toliko občas.

#### § 50.

#### Byt, jehož uživatel zemřel.

(1) Výkonný orgán místního národního výboru může vydat příkaz k vyklizení bytu, jehož uživatel zemřel, nebyl-li byt vyklizen do měsíce po jeho smrti.

(2) Příkaz k vyklizení z tohoto důvodu nemůže být vydán, bydlí-li v bytě příslušníci uživatelovy rodiny, kteří s ním žili v den jeho smrti ve společné domácnosti a nemají vlastního bytu, nebo za téže podmínky osoby, které s ním žily ve společné domácnosti nejmeně rok před jeho smrtí a staraly se o společnou domácnost nebo byly na něho odkázány svou výživou.

#### § 51.

#### Dvoji byt.

(1) Uživateli, který má dva byty, může výkonný orgán místního národního výboru vydat příkaz, aby jeden z nich vyklidil. To platí i tehdy, mají-li dva byty manželé (druh a družka).

(2) Za druhý byt v tomto smyslu se nepovažuje jednotlivá obytná místnost v rodinném domku, který je na venkově, užívá-li ji

pro své zotavení nebo za účelem ošetření zahrady vlastník domku nebo příslušník jeho rodiny a bydlí-li tyto osoby v jiné obci, než ve které je domek.

(3) Výkonný orgán místního národního výboru nevydává příkaz k vyklizení podle odstavce 1,

1. jde-li o byt, o němž jeho uživatel prohlásí, že si jej ponechá jako jediný byt;

2. v případech hodných zvláštního zřetele, zejména má-li dva byty v různých obcích významný vědecký nebo umělecký pracovník, který druhého bytu nezbytně potřebuje ke své práci, nebo odpovědný veřejný činitel.

## § 52.

### Vyklizení nadměrného bytu.

(1) Výkonný orgán místního národního výboru může vydat uživateli nadměrného bytu příkaz k jeho vyklizení.

(2) Byt se považuje za nadměrný

a) činí-li úhrn podlahové plochy obytných místností nejméně dvojnásobek výměry vypočtené podle § 69 odst. 1, nebo

b) přesahuje-li úhrn podlahové plochy obytných místností výměru vypočtenou podle § 69 odst. 1 o plochu, která se rovná alespoň ploše dvou nebo více obytných místností tohoto bytu.

(3) Rozdělí-li výkoný orgán místního národního výboru vyklizený nadměrný byt (§ 68 odst. 2), musí jeden z takto vytvořených bytů přidělit původnímu uživateli nadměrného bytu, jestliže o to požádá do 15 dnů poté, kdy se příkaz stal vykonatelným (§ 43) a je-li tento byt počtem i rozměry obytných místností vzhledem k počtu příslušníků uživatelovy domácnosti přiměřený jeho bytové potřebě.

(4) Příkaz k vyklizení nadměrného bytu nelze vydat, bydlí-li jeho uživatel ve vlastním rodinném domku nebo v rodinném domku příslušníka své rodiny.

## § 53.

### Vyklizení bytu pro neplacení nájemného.

(1) Výkonný orgán místního národního výboru může vydat příkaz k vyklizení bytu, jestliže nájemník dluhuje nájemné (vedlejší platy spojené s užíváním bytu), pokud jeho výše není sporná, aspoň za 3 měsíce, vlastník domu ho doporučeným dopisem upomenul a povolil mu aspoň 15denní lhůtu k zaplacení a jestliže nájemník nezaplatil dlužnou částku ani do této lhůty.

(2) Za stejných podmínek lze vydat příkaz k vyklizení bytu i tehdy, jestliže nájemník nezaplatil místní poplatek z bytu za 6 měsíců nebo přesahuje-li dlužná částka poplatku nájemné za 3 měsíce.

(3) Příkaz podle odstavce 1 nelze vydat, zahájil-li soud řízení o návrhu vlastníka domu na přivolení k výpovědi pro nezaplacení splatného nájemného nebo byl-li takový návrh pravomocně zamítnut.

## § 54.

### Vyklizení bytu pro chování jeho uživatele.

(1) Výkoný orgán místního národního výboru může vydat příkaz k vyklizení, byl-li nájemník nebo příslušník jeho domácnosti odsouzen pro trestný čin, spáchaný v souvislosti se soužitím v domě na jeho spoluobytelích, nebo potrestán pro porušení základních pravidel společenského soužití v domě a nepožádá-li vlastník domu na výzvu příslušného výkoného orgánu místního národního výboru soud o přivolení k výpovědi.

(2) Příkaz podle odstavce 1 nelze vydat, zahájil-li soud řízení o návrhu vlastníka domu na přivolení k výpovědi nájemní smlouvy z důvodů uvedených v odstavci 1 nebo byl-li takový návrh pravomocně zamítnut.

(3) Ustanovení odstavce 1 lze přiměřeně použít též vůči jiným uživatelům bytů než nájemníkům, jakož i vůči osobám, které bydlí v bytě vedle uživatele bytu a příslušníků jeho domácnosti s přivolením výkoného orgánu místního národního výboru. Příkaz k vyklizení

z tohoto důvodu není však možno vydat uživateli bytu, který bydlí ve vlastním rodinném domku nebo v rodinném domku příslušníka své rodiny.

#### § 55.

##### Byt rozvedených manželů.

(1) Nedojde-li při rozvodu manželství mezi manžely k soudní dohodě o společném bytě a není-li žádný z nich ochoten se z bytu dobrovolně vystěhovat, může výkonný orgán místního národního výboru na žádost jednoho z rozvedených manželů, aby jim umožnil oddělené bydlení, uložit některému z nich, aby se z bytu vystěhoval. Při rozhodování o takové žádosti musí výkonný orgán přihlížet k zájmům nezletilých dětí.

(2) Ustanovení odstavce 1 nelze použít, měl-li by se rozvedený manžel vystěhovat z vlastního rodinného domku nebo z rodinného domku příslušníka své rodiny, pokud jím není jeho dítě.

#### § 56.

##### Vyklizení z důvodu obecného zájmu.

(1) Výkonný orgán místního národního výboru může vydat příkaz k vyklizení bytu,

1. má-li se budovy, která je v socialistickém vlastnictví, zcela nebo zčásti použít k uskutečnění podrobného nebo zastavovacího plánu nebo k provedení asanace anebo v naléhavém zájmu socialistické výstavby k jiným účelům než k bydlení;

2. došlo-li u jiné budovy vyvlastněním k přechodu vlastnického práva nebo k omezení výkonu tohoto práva, aby se budovy mohlo zcela nebo zčásti použít pro účely uvedené pod č. 1;

3. byla-li obytná budova nebo její část přikázána do užívání podle § 13 vládního nařízení č. 50/1955 Sb., o některých opatřeních k zajištění zemědělské výroby.

(2) Vláda může stanovit další případy, ve kterých lze vydat příkaz k vyklizení z důvodu obecného zájmu.

#### § 57.

##### Byt získaný protiprávně.

(1) Výkonný orgán místního národního výboru vydá příkaz k vyklizení bytu, kterého někdo nabyt nedbaje předpisů o hospodaření s byty nebo na podkladě nepravdivých nebo neúplných údajů anebo tím, že dosáhl přidělení bytu trestným činem.

(2) Výkonný orgán místního národního výboru může též uložit osobám, které bydlí v bytě vedle uživatele bytu a příslušníků jeho domácnosti bez přivolení tohoto výkonného orgánu, aby se z bytu vystěhovaly.

#### § 58.

##### Vyklizení vojenských bytů a bytů ministerstva vnitra.

Výkonný orgán místního národního výboru může na návrh náčelníka nebo krajské správy vydat příkaz k vyklizení vojenského bytu nebo bytu ministerstva vnitra, byl-li jeho uživatel služebně přemístěn do jiné obce a v této obci je pro něho zajištěn jiný vojenský byt nebo byt ministerstva vnitra jako náhradní.

### ODDÍL 6.

#### NÁHRADNÍ BYTY.

#### § 59.

##### Přidělení náhradního bytu.

(1) Uživateli bytu, který jej má vyklidit na příkaz k vyklizení, a osobám, jež bydlí v takovém bytě vedle uživatele a příslušníků jeho domácnosti, jakož i jiným osobám, které jsou povinny na příkaz výkonného orgánu místního národního výboru se z bytu vystěhovat, musí být přidělen náhradní byt.

(2) Náhradní byt musí být přidělen zároveň s vydáním příkazu k vyklizení nebo příkazu k vystěhování.

#### § 60.

##### Poskytnutí náhradního ubytování.

Místo náhradního bytu může být poskytnuto náhradní ubytování

1. osobám, jež bydlí v bytě, který má být vyklizen, vedle uživatele bytu a příslušníků jeho domácnosti s přivolením výkonného orgánu místního národního výboru (§ 48);

2. uživateli bytu, který v něm bydlí bez vážných důvodů toliko občas a je povinen na příkaz výkonného orgánu místního národního výboru jej vyklidit (§ 49);

3. osobám, jež bydlí v bytě vedle uživatele a příslušníků jeho domácnosti s přivolením výkonného orgánu místního národního výboru a jsou na příkaz tohoto výkonného orgánu povinny se z bytu vystěhovat (§ 54 odst. 3);

4. rozvedenému manželů, který je na příkaz výkonného orgánu místního národního výboru povinen se z bytu vystěhovat (§ 55 odst. 1), jestliže mu při rozvodu nebyly svěřeny do výchovy jeho nezletilé děti.

#### § 61.

##### Výjimky.

Výkonný orgán místního národního výboru není povinen přidělit náhradní byt ani poskytnout náhradní ubytování

1. osobám, jež bydlí v bytě, který má být vyklizen, vedle uživatele bytu a příslušníků jeho domácnosti bez přivolení výkonného orgánu místního národního výboru (§ 48);

2. uživateli bytu, který v něm bez vážných důvodů nebydlí a je povinen jej na příkaz výkonného orgánu místního národního výboru vyklidit (§ 49);

3. uživateli dvou bytů, je-li povinen na příkaz výkonného orgánu místního národního výboru jeden z nich vyklidit (§ 51 odst. 1);

4. uživateli bytu, který jej získal protiprávně a je povinen na příkaz výkonného orgánu místního národního výboru jej vyklidit (§ 57 odst. 1);

5. osobám, jež bydlí v bytě vedle uživatele a příslušníků jeho domácnosti bez přivolení výkonného orgánu místního národního výboru a jsou povinny na příkaz tohoto výkonného orgánu se z bytu vystěhovat (§ 57 odst. 2).

#### § 62.

##### Náležitosti náhradního bytu.

(1) Náhradní byt musí být zdravotně nezávadný, jakož i jinak způsobilý k obvyklému užívání a zdravotně vhodný a musí počtem i rozměry obytných místností být vzhledem k počtu příslušníků domácnosti příštího uživatele přiměřený jeho bytové potřebě.

(2) Náhradní byt se přiděluje v téže obci; v jiné obci lze jej přidělit toliko v případech uvedených v §§ 49 a 58.

(3) Ustanovení odstavce 1 platí i o náhradních bytech při soudní exekuci vyklizením bytu (§ 556 odst. 1 o. s. ř.).

#### § 63.

##### Obecné ustanovení o náhradním ubytování.

Kde se v tomto zákoně mluví o náhradním bytě, rozumí se tím, pokud není stanoveno jinak nebo z povahy věci nevyplývá něco jiného, též náhradní ubytování.

#### § 64.

##### Provedení příkazu k vyklizení soudní exekucí.

(1) Ustanovení §§ 60 a 61 platí i tehdy, jestliže příkaz k vyklizení, jež vydal výkonný orgán místního národního výboru z některého z důvodů uvedených v těchto ustanoveních, má být proveden soudní exekucí.

(2) Vystěhovaným osobám, jimž výkonný orgán místního národního výboru není povinen přidělit náhradní byt ani poskytnout náhradní ubytování (§ 61), musí být i při soudní exekuci přechodně poskytnuto přístřeší, než si budou moci opatřit řádné ubytování.

## ODDÍL 7.

### STĚHOVACÍ NÁKLADY.

#### § 65.

(1) Výkonný orgán místního národního výboru nahradí uživateli bytu, který je povinen jej vyklidit na příkaz k vyklizení z důvodu obecného zájmu (§ 56), stěhovací náklady. Úhrada těchto nákladů jde na vrub organizace, v jejíž prospěch se byt vyklizuje.

(2) Jiným uživatelům, kteří jsou povinni vyklidit byt na příkaz, může výkonný orgán místního národního výboru nahradit stěhovací náklady zcela nebo zčásti, nelze-li na uživateli bytu spravedlivě požadovat, aby je hradil ze svého. Při příkazech k vyklizení vojenských bytů nebo bytů ministerstva vnitra podle § 58 hradí tyto náklady vojenská správa nebo krajská správa ministerstva vnitra.

### ČÁST TŘETÍ.

#### ZACHOVÁNÍ A ROZŠÍŘENÍ BYTOVÉHO PROSTORU.

##### § 66.

##### Slučování bytů.

Bez souhlasu výkonného orgánu místního národního výboru nelze byt jako celek ani jeho jednotlivé části připojit k sousedním bytům.

##### § 67.

##### Užívání bytů k jiným účelům než k bydlení.

(1) Užívat bytů nebo jejich částí k jiným účelům než k bydlení lze toliko se souhlasem výkonného orgánu místního národního výboru.

(2) Tento souhlas může být dán jen tehdy, je-li to nutné v naléhavém zájmu socialistické výstavby státu a nelze-li uspokojení tohoto zájmu dosíci hospodárně jiným způsobem.

##### § 68.

##### Zřizování a dělení bytů.

(1) Výkonné orgány místních národních výborů mohou upravit na byty místnosti, které jsou určeny nebo jichž se užívá k jiným účelům než k bydlení.

(2) Dělit byty může výkonný orgán místního národního výboru jen tehdy, lze-li pro-

vedením potřebných stavebních změn a prací vytvořit z uvolněného bytu dva nebo více samostatných stavebně uzavřených bytů s vlastním příslušenstvím.

(3) Prováděcí předpisy stanoví podmínky, za jakých může výkonný orgán místního národního výboru provádět stavební práce, uvedené v předchozích odstavcích, a způsob jejich finanční úhrady.

(4) Ustanovení předchozích odstavců se nevztahuje na vojenské byty.

### ČÁST ČTVRTÁ.

#### MÍSTNÍ POPLATEK Z BYTŮ.

##### § 69.

##### Předmět poplatku.

(1) Místnímu poplatku z bytů podléhají byty, u nichž připadá z úhrnu podlahové plochy obytných místností na uživatele bytu a každého dalšího příslušníka jeho domácnosti více než 12 m<sup>2</sup>; bydlí-li v bytě s jeho uživatelem aspoň jeden příslušník jeho rodiny, připočítá se k součtu této výměry podlahových ploch ještě 6 m<sup>2</sup>. Z bytu, jež tvoří toliko jediná obytná místnost a v němž bydlí pouze jedna osoba, platí se místní poplatek tehdy, jestliže podlahová plocha této místnosti, po případě s připočtením podlahové plochy přímo osvětlené a přímo větratelné neobytné kuchyně, přesahuje 20 m<sup>2</sup>. Přitom se nepřihlíží k obytným místnostem, jichž se užívá k jiným účelům než k bydlení.

(2) Místní poplatek se platí také z bytů nebo jejich částí, jichž se užívá k jiným účelům než k bydlení.

##### § 70.

##### Základ pro vyměřování poplatku.

(1) Místní poplatek z bytů uvedených v § 69 odst. 1 se platí z té části podlahové plochy, která převyšuje výměru tam stanovenou. Prováděcí předpisy mohou stanovit odchylky, zejména pro případy, kdy zdra-

votní stav uživatele bytu nebo příslušníků jeho domácnosti nezbytně vyžaduje, aby tyto osoby bydlely v oddělené místnosti.

(2) Místní poplatek z bytů nebo jejich částí, jichž se užívá k jiným účelům než k bydlení, platí se z celé jejich podlahové plochy.

## ČÁST PÁTÁ.

### SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ.

#### § 71.

##### Přesun působnosti.

(1) Rada ústředního národního výboru hlavního města Prahy a rada ústředního národního výboru města Bratislavy určí, které úkoly podle tohoto zákona obstarávají z důvodu účelnosti výkonné orgány ústředních národních výborů. To platí přiměřeně též pro městský národní výbor ve Vysokých Tatrách.

(2) Rady městských národních výborů krajských měst, v nichž působí obvodní národní výbory, určí se souhlasem rady krajského národního výboru, které úkoly podle tohoto zákona obstarávají z důvodu účelnosti výkonné orgány městských národních výborů.

#### § 72.

##### Řízení ve věcech vojenských bytů.

(1) Pro řízení, jež provádějí podle tohoto zákona náčelníci, platí předpisy o řízení ve věcech správních (správní řád).

(2) O odvoláních z rozhodnutí náčelníka podle tohoto zákona rozhoduje velitel vojenského okruhu.

##### Rodinné domky.

#### § 73.

Rodinným domkem se rozumí dům, u něhož z úhrnu podlahové plochy všech místností připadají aspoň dvě třetiny na byty a který obsahuje nejvýše pět obytných místností, nepřítajících v to kuchyně, nebo u něhož při větším

počtu těchto místností nepřesahuje úhrn podlahové plochy obytných místností (§ 76) 120 m<sup>2</sup>.

#### § 74.

Výhody, přiznané tímto zákonem vlastníkům rodinných domků, přísluší též

1. poživatelům rodinných domků, jakož i osobám, jimž přísluší věčné právo užívání bytu v rodinném domku, bylo-li věčné břímě, odpovídající právu požívání nebo právu užívání k vlastní potřebě, zřízeno před 1. lednem 1957;

2. dlouhodobým nájemcům rodinných domků, které jsou národním majetkem, a čekatelům družstevních rodinných domků.

#### § 75.

##### Pojem bytu.

(1) Bytem se rozumí jednotlivá místnost nebo soubor místností, které jsou podle rozhodnutí stavebního úřadu určeny k bydlení a mohou sloužit tomuto svému účelu jako samostatné bytové jednotky.

(2) V pochybnostech, zdali jednotlivá místnost nebo soubor místností je samostatným bytem, rozhodne stavební úřad.

#### § 76.

##### Obytné místnosti.

(1) Za obytnou se považuje přímo osvětlená a přímo větratelná místnost o podlahové ploše aspoň 8 m<sup>2</sup>, kterou lze přímo nebo dostatečně nepřímou vytápět a jež je vzhledem ke svému vnitřnímu uspořádání a vybavení určena k bydlení.

(2) Za těchto podmínek považuje se za obytnou místnost i kuchyně o podlahové ploše přes 12 m<sup>2</sup>. U takových kuchyní se při zjišťování výměry podlahové plochy obytných místností počítá toliko část podlahové plochy, o kterou je kuchyně větší než 12 m<sup>2</sup>.

(3) V pochybnostech, zda určitá místnost má povahu místnosti obytné, rozhodne stavební úřad.

## § 77.

**Podnikové byty.**

Za podnikové byty se považují byty v obytných domech, které dne 31. prosince 1956 byly organizace oprávněny přidělovat svým zaměstnancům, jakož i byty v obytných domech, které organizace získají po 31. prosinci 1956 novou výstavbou nebo jiným způsobem pro účely ubytování vlastních zaměstnanců.

## § 78.

**Vojenské byty.**

(1) Vojenskými byty se rozumějí

1. všechny byty v obytných domech, určených výhradně pro ubytování vojáků z povolání;

2. v jiných domech byty, jejichž uživateli byli dne 1. ledna 1957 vojáci z povolání, vyjímajíc však byty.

a) jež mají povahu podnikových bytů nebo bytů zaměstnaneckých;

b) které jsou v domech družstev nebo v rodinných domech.

(2) Vojenské byty uvedené v odstavci 1 č. 2 pozbývají této své povahy, jestliže po 1. lednu 1957 přestal být uživatel bytu vojákem z povolání, nebo uživatelem směnou bytu se stala osoba, jež není vojákem z povolání, anebo byt byl přidělen jiné osobě než vojákovi z povolání.

## § 79.

**Byty ministerstva vnitra.**

Za byty ministerstva vnitra se považují byty v obytných domech určených výhradně pro ubytování příslušníků ministerstva vnitra v činné službě.

## § 80.

**Společné ustanovení pro podnikové byty, vojenské byty a byty ministerstva vnitra.**

Podnikové byty, vojenské byty a byty ministerstva vnitra nepozbývají své povahy, byl-li dům svěřen do správy domovní správě. Prováděcí předpisy stanoví, která práva, jež

ve věcech upravených tímto zákonem náleží vlastníku domu, přísluší v těchto případech, jakož i u vojenských bytů uvedených v § 78 odst. 1 organizaci, náčelníku nebo krajské správě.

## § 81.

**Byty významných vědeckých a uměleckých pracovníků a odpovědných veřejných činitelů.**

Při posuzování bytové potřeby významných vědeckých a uměleckých pracovníků a odpovědných veřejných činitelů přihlížejí výkonné orgány místních národních výborů též k tomu, aby výměra bytu odpovídala povaze a společenskému významu jejich práce; to platí zejména při přidělování bytů podle §§ 18 a 19 a při rozhodování podle § 52.

## § 82.

**Výhraza bytů.**

(1) Část nově stavěných podnikových bytů, vojenských bytů a bytů ministerstva vnitra musí být vyhrazena pro ubytování osob, jejichž pobyt v obci nezbytně vyžaduje zajištění veřejných služeb. Úhrn podlahové plochy obytných místností takto vyhrazených bytů smí činit nejvýše 20 % úhrnu podlahové plochy obytných místností všech zároveň dokončených bytů. V těchto mezích určí počet vyhrazených bytů rada okresního národního výboru podle místních poměrů.

(2) Vláda může ve výjimečných případech rozhodnout, aby se části vyhrazených bytů, nejvýše však poloviny, použilo k účelům, které zároveň stanoví.

(3) Vyhrazené byty nemají povahu podnikových bytů, vojenských bytů ani bytů ministerstva vnitra.

## § 83.

**Příslušníci rodiny.**

Příslušníkem rodiny uživatele bytu se rozumí manžel (manželka), příbuzní v přímém pokolení (i z osvojenického poměru) a sourozenci.

## § 84.

**Příslušníci domácnosti.**

(1) Za příslušníky domácnosti uživatele bytu se mimo příslušníky jeho rodiny a jeho zete (snachu) považují též jiné osoby s ním příbuzné nebo sešvagřené, které nemajíce vlastního bytu žijí s uživatelem v jeho bytě a pečují o společnou domácnost nebo jsou na něho odkázány svou výživou nebo vzhledem ke svému zdravotnímu stavu na jeho péči.

(2) Za příslušníky domácnosti považují se též osoby, jež za plat obstarávají domácké nebo jiné práce (hospodyně a ošetřovatelka), jakož i družka (druh) uživatele bytu, je-li matkou (otcem) jeho dítěte nebo žije-li s ním ve společné domácnosti aspoň 3 roky.

**Výjimky z působnosti zákona.**

## § 85.

Tento zákon se nevztahuje

1. na budovy, jichž užívá cizí stát pro účely svého zastupitelského úřadu nebo pro ubytování jeho představitelů a zaměstnanců, ani na byty těchto osob v jiných domech, pokud tyto osoby nejsou československými občany;

2. na budovy, jichž pro svoje účely užívají orgány mezinárodních organizací a institucí, a na byty členů a zaměstnanců těchto orgánů, pokud těmito orgánům, jejich členům a zaměstnancům přísluší podle mezinárodního práva, mezinárodních smluv sjednaných s Československou republikou nebo podle zvláštních předpisů diplomatické výhody a imunity;

3. na budovy určené k přechodnému ubytování, na budovy určené pro ubytování mládeže připravující se k povolání a na jiné internáty a na budovy ústavů sociální péče;

4. na vojenské objekty, vojenská sídliště se zvláštním určením a na objekty ozbrojených složek ministerstva vnitra;

5. na zaměstnanecké byty.

## § 86.

(1) Zaměstnaneckými byty se rozumějí byty zřízené při veřejných nebo provozních budovách, jakož i byty vystavěné při provozních objektech, při zdravotnických zařízeních nebo při ústavech sociální péče a určené ve všech případech pro ubytování zaměstnanců, kteří jsou pověřeni dozorem na tyto budovy (objekty, ústavy a zařízení) nebo jsou z jiných služebních důvodů povinni v nich bydlet.

(2) V pochybnostech, zda určitý byt má povahu bytu zaměstnaneckého, rozhodne výkonný orgán okresního národního výboru.

## § 87.

O bytech v budovách církví a náboženských společností a jejich složek, jakož i o bytech určených v jiných budovách pro ubytování duchovních církví a náboženských společností, může výkonný orgán místního národního výboru činit opatření podle tohoto zákona jen se souhlasem příslušného výkonného orgánu krajského národního výboru.

## § 88.

**Neplatnost smluv o bytech.**

Nájemní (podnájemní) a jiné smlouvy o užívání bytů nebo jejich částí, sjednané po počátku účinnosti tohoto zákona proti jeho ustanovením nebo proti prováděcím předpisům k němu vydaným, jsou neplatné.

## § 89.

**Poměr k dosavadním předpisům.**

(1) Zrušují se všechny předpisy, které odporují ustanovením tohoto zákona, zejména se zrušuje zákon č. 138/1948 Sb., o hospodaření s byty. Pokud se právní předpisy dovo-  
lávají ustanovení zákona č. 138/1948 Sb. nebo prováděcích předpisů k němu vydaných, rozumějí se tím napříště příslušná ustanovení tohoto zákona a prováděcích předpisů k němu vydaných.

(2) Zrušují se ustanovení § 4 odst. 2 až 5 a §§ 5, 6 a 12 zákona č. 94/1950 Sb., o ubytování branné moci a Sboru národní bezpečnosti.

### § 90.

#### Prováděcí předpisy.

Ministerstvo místního hospodářství vydá v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady (orgány) vyhláškou v úředním listě předpisy potřebné k provedení tohoto zákona. V předpisech budou pro účely tohoto zákona vymezeny též pojmy, jichž se v něm užívá, a zároveň vymezena účast výkonných orgánů místních národních výborů při soudním řízení o výpovědi chráněných nájmu a o výkonu soudní exekuce vyklizením bytu (§ 389 odst. 3 a § 556 odst. 1 o. s. ř.)

### § 91.

#### Počátek účinnosti.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1957, ustanovení §§ 52, 69 a 70 však teprve dnem 1. července 1957; provede jej ministr místního hospodářství v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dr. Kyselý v. r.

---